Bouwstenennotitie Waterschapsverkiezingen 2027

Gezamenlijke bouwstenen voor de fractieprogramma's

natuur en milieu federatie zuid-holland

Voorwoord

De komende maanden stelt u uw verkiezingsprogramma op voor de waterschapsverkiezingen van 2027.

Met deze bouwstenennotitie bieden wij u concrete voorstellen voor drie urgente thema's met betrekking tot de wateropgave die bepalend zijn voor de toekomst van het Hoogheemraadschap van Delfland:

- Het wettelijk kader: Kaderrichtlijn Water (KRW) en Omgevingswet
- Bestrijdingsmiddelen en biociden
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving

De komende bestuursperiode wordt bepalend. In 2027 moeten de Europese KRW-doelen zijn gehaald, terwijl de waterkwaliteit binnen Delfland nog steeds ernstig onder druk staat door bestrijdingsmiddelen en meststoffen uit de glastuinbouw, eutrofiëring, industriële lozingen, onvoldoende naleving van regelgeving en eenzijdig op waterveiligheid gericht beheer.

De keuzes die het nieuwe algemeen bestuur maakt bepalen of Delfland een voortrekker wordt in schoon en gezond water, of verder achteropraakt.

"Goed waterbeheer vraagt om duidelijke keuzes, niet om uitstel."

Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland
Natuurmonumenten
Natuur en Vogelwacht Rotta
KNNV Natuurlijk Delfland
Vereniging voor Natuur- en Milieubescherming Pijnacker
Midden-Delfland Vereniging

natuur en milieu federatie zuid-holland

Wettelijk kader: Kaderrichtlijn Water (KRW) en Omgevingswet

Van ambitie naar uitvoering

Opgave

- **2027 is het eindjaar van de KRW**, maar een groot deel van de wateren binnen uw beheergebied voldoet nog niet aan de chemische en ecologische doelen. Versnelling is noodzakelijk.
- **Vervuiling moet bij de bron worden aangepakt.** Glastuinbouw, bestrijdingsmiddelen en andere diffuse emissies, riooloverstorten, foutaansluitingen en industriële lozingen blijven de waterkwaliteit onder druk zetten.
- **Schoon water gaat over álle wateren.** Niet alleen de aangewezen KRW-waterlichamen, maar ook het overige water moet worden beschermd en verbeterd. Juist daar kan met betere waterkwaliteit, inrichting en beheer snel ecologische winst worden geboekt.
- **Waterkwaliteit en waterbeschikbaarheid horen bij elkaar.** Bereid het gebied voor op toenemende zoetwaterschaarste, droogte en verzilting. Onderzoek scenario's waarin niet voor ieder gebruik vanzelfsprekend zoetwater beschikbaar is en zet in op een watersysteem en landgebruik dat minder afhankelijk is van de aanvoer en onttrekking van zoetwater.
- **Benut de instrumenten van de Omgevingswet om water en natuur beter te beschermen.** Stel in de waterschapsverordening duidelijke regels aan activiteiten die de waterkwaliteit en het watersysteem belasten, stel waar nodig een vergunningplicht in en verbind aan vergunningen scherpe voorwaarden voor bijvoorbeeld lozingen en onttrekkingen. Zorg vervolgens voor actief toezicht en handhaving.

Politieke keuzes

- Waterkwaliteit daadwerkelijk centraal stellen.
- Niet langer sturen op inspanningen maar op resultaten.
- Schoon water als randvoorwaarde voor economische ontwikkeling.

Wat kan Delfland doen?

- KRW-doelen integraal betrekken bij alle besluiten.
- Uitvoeren Omgevingswet Afdeling 1.3: Zorg voor de fysieke leefomgeving.
- Uitvoeren Besluit activiteiten leefomgeving (BAL) water en bodem.
- Actualisatie van de waterschapsverordening.
- Waterkwaliteit structureel een prominente plaats geven binnen de begroting.
- Aanleg en beheer zoetwaterbuffers voor wateroverschot en watertekort zonder afwenteling.

Concrete maatregelen

- Jaarlijks KRW-uitvoeringsprogramma voor KRW-wateren én overig water, met meetbare doelen.
- Extra investeringen in ecologisch herstel middels fysieke ingrepen en meer en beter ecologisch beheer.
- Het gebrek aan water- en oeverplanten in het Delflandgebied leidt direct tot een verlies aan ecologisch belangrijk leefgebied voor waterdieren. Inrichten van meer natuurvriendelijke oevers, aanleggen van onderwaterstructuren en meer ecologisch slootbeheer kunnen dit verbeteren en tevens de invloed van exotische rivierkreeften verminderen.

natuur en milieu federatie zuid-holland

Bestrijdingsmiddelen en biociden

Voorkomen is beter dan zuiveren

Opgave

- In Delfland worden nog steeds regelmatig normoverschrijdingen van bestrijdingsmiddelen gemeten.
- De glastuinbouwsector is een belangrijke bron van emissies.
- Nieuwe stoffen (zoals PFAS-houdende middelen en afbraakproducten zoals TFA) vergroten de druk op het watersysteem.
- Achteraf zuiveren is duurder dan vervuiling voorkomen.

Politieke keuzes

- Bronaanpak boven symptoombestrijding.
- Zorgen voor een eerlijk belastingstelsel t.a.v. gebruiker en uitstoot – de vervuiler betaalt.
- Preventie boven sanering.

Wat kan Delfland doen?

- Actiever inzetten op emissiereductie (lozingen, bodem en lucht).
- Gerichter meten op probleemstoffen.
- Samenwerken met ondernemers die willen verduurzamen.
- Consequent optreden tegen bedrijven die de regels overtreden.

Concrete maatregelen

- Intensiveren van monitoring rondom glastuinbouwgebieden.
- Structureel onderzoek naar nieuwe probleemstoffen en het cumulatieve ecologische effect van de mix van deze stoffen.
- Uitwerken aanpak ‘de vervuiler betaalt’.
- Intensiveren van maatregelen die vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en vermindering van de lekkage of uitspoeling van bestrijdingsmiddelen bevorderen.
- Versneld aanpakken van emissies van schermmiddelen.
- Stimuleren van emissievrije technieken.

"Iedere stof die niet in het water terechtkomt, hoeft ook niet meer uit het water gehaald te worden."

natuur en milieu federatie zuid-holland

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Van papieren regels naar zichtbare naleving

Opgave

- Vergunningen zijn alleen effectief wanneer ze worden gecontroleerd.
- Toezicht en handhaving zijn momenteel onvoldoende zichtbaar.
- Burgers verliezen vertrouwen wanneer overtredingen zonder gevolgen blijven.
- Goede samenwerking tussen Delfland, gemeenten, provincie en Omgevingsdienst blijft noodzakelijk.

Politieke keuzes

- Handhaving als kerntaak.
- Transparantie over toezicht.
- Risicogericht controleren waar de milieudruk het grootst is.

Wat kan Delfland doen?

- Vergunningen actualiseren.
- Meer capaciteit voor toezicht.
- Gerichte controles op risicolocaties.
- Direct openbaar maken van resultaten van toezicht en handhaving.

Concrete maatregelen

- Meer gerichte en onaangekondigde controles.
- Zorgen voor een stabiel en transparant stelsel betreft het straffen van overtredingen.
- Prioriteit voor handhaving op lozingen van (gewas)bestrijdingsmiddelen, biociden en ZZS.
- Jaarlijks openbaar handhavingsverslag.
- Gezamenlijke toezichtprogramma's met Omgevingsdienst en provincie en gebruik maken van de sanctie-opties die er zijn.

"Regels beschermen het water alleen wanneer ze ook worden gehandhaafd."

natuur en milieu federatie zuid-holland

Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland
Laan van Nieuw Oost-Indië 131E
2593 BM Den Haag

info@milieufederatie.nl
www.milieufederatie.nl

070-304 01 14

NL29 TRIO 0788 8936 29
KvK 41129491

natuur en milieu federatie zuid-holland

Samen voor een mooi
en duurzaam Zuid-Holland